

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr.
Negyed évre 1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily
írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez
küldendők.

Megjelenik

minden Vasárnap

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél
30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
sékelt díjak egyezség szerint.

17 és 37 §.

Furcsa fölrás vezércikk fölé, az ember azt hinné, hogy egy átálmodott álomnak az egyiptomi álmoskönyv után jól kombinált lutri számai, pedig hát nem az, hanem demonstrálása akar lenni az országos, szentesített törvény arczulusapásának.

Az 1879 évi XXXI. törvényezikk a fönt megjelölt paragrafusokban ugyanis arról intézkedik, hogy melyek ama erdőbirtokok, hol az erdőkezelést a törvényszabta módon kell keresztül vinni s az erdőknek őrzésére és ápolására megfelelő személyzetet alkalmazni. A 37 §. egész határozottsággal kimondja azt is, hogy a kezelő személyzetnél a törvény meghozatalától számított 10 év letelte után „kizárólag csak oly

egyének lesznek alkalmazhatók, kik a fenn elősorolt kelléken felül (feddhetlen előélet, nagykorúság, illetve a 24-ik életév betöltése) bizonyítvánnyal képesek igazolni, hogy az erdőőri szakvizsgát a földmivelés- ipar- és kereskedelmi-minister által. a belügyi-ministerrel egyetértőleg kiadandó utasítás szerint jó sikerrel kiállották.

A törvény tehát meg lett hozva az országos gyűlés mindkét házának a hozzájárulásával s megpecsételve a legfőbb urnak, ő felségének a szentesítése által, kinek szentesítési záradéka úgy hangzik, hogy: „Mi ezen törvényezikket stb. elfogadjuk, mind mások által megtartatjuk“.

Az ember elvárná, hogy az ilyen törvény azután az illetők által, kikre a meghozatott, meg is lesz tartva, sőt hogy sietni fognak annak

TÁRCZA.

Egy nap életemből.

— Napló töredék. —

Mély sötétség borítja még a tájat; csöndes, hangtalan az, miként a temető. Csak olykor-olykor töri meg a némaságot valami tompa kopogás, mint egy fölé járó embernek lábdobogása.

Tünik, mulik az idő, a szemet fárasztó sötétség helyet enged a hajnali szürkületnek; messze a látóhatáron a hajnali pirkadás hosszú rózsaszínű szallagot von végig a sötétségen. A környék alakjainak körvonalai mind jobban láthatók. A nap közeledése lassan, de biztosan szélesíti a rózsaszín csíkot, az ég ragyogó csillagjai előbb csak sápadoznak, azután teljesen eltűnnek s a messze keleten egész pompájában, vérvörös mezbe öltözve kibukkan a fölséges nap.

Kibocsátja miliárdnyi sugarait a föld minden tája

felé s ezek eiől szégyenkezve menekül a páraszerű köd, mely eddig a tájat uralta.

A gyöngé fűszálakon mint megannyi gyémánt, rezegnek az apró harmatcsöppek s a rajtuk megtörő fénysugarak káprázatos színpompával gyönyörködtenek a szemet . . .

— Jó reggelt, szaktárs!

— Fogadj Isten!

Az egymást köszöntő s bő köpenybe burkolt két ifju fegyveres a kölcsönös üdvözlés után némán suhan be egy nagy épület ajtaján; mintha csak valami titokzatos társaságnak a tagjai lennének.

Maga az épület olyan, hogy ezt a föttevést nem igen czáfolja meg. Nagy idomtalan épület; alakjában nagyon emlékeztet egy kifeszített őzbőrre; a számtalan ki- és beszögellés nagyon hasonlová teszi ahhoz. A régi modoru erkély és a kimagasló toronyszobák, az ezek födelén látható buzogány s más alaku ékesítések az egésznek komor színt kölcsönöznének, ha nem ellensúlyoznák őket a villám háritó s a legújabb mód-

minden rendelkezéseit mielőbb teljesíteni annyival inkább, mert az nem csak közvetve az ország, de közvetlenül az ő érdekeiket van hivatva előmozdítani; de hát a tapasztalat most 18 évnek a leforgása után azt mutatja, hogy ez a törvény még nagyon, de nagyon sok helyütt csupán írott malaszt és nincs fogékonyság, vagy nincs akarat az illető erdőbirtokosokban annak a végrehajtásához.

Nálunk Magyarországon nagyon megszoktuk már, hogy a törvényt csak akkor respektáljuk, ha igazán muszáj és muszáj nélkül semmit sem csinálunk szívesen. Akkor teszünk meg csak valamit, midőn már csakugyan sarkainkra tapodnak s nem tudunk a kényszerhelyzet elől menekülni. Kérdezzük, mi ennek az oka?

Az okot csakugyan nehéz lenne megtalálni, mert nyilvánvaló, hogy a törvény intézkedései első sorban oda irányultak, hogy az erdők szakszerű kezelés mellett ne csak fenntartásának, hanem tovább fejlesztetvé, egyuttal jövedelmezőbbé is váljanak, tehát határozottan oda irányulnak, hogy a tulajdonosnak tulajdonából haszna is legyen, már pedig hogy a törvénynek ellenszegülhessen, az csak a magyar ember makacságában lelheti magyarázatát.

Egy kis erőltetéssel ugyan egyéb magyarázatot is találhatunk s ez a — protekció.

Az uradalom bérese vagy határczöszve éveken át hűséges odaadással szolgált s ezért a tisztartója, vagy éppen maga az uradalom meg akarja jutalmazni. Azzal, hogy bérét némileg fölemelné, nem véli eléggé megjutalmazottnak a hűséges szolgát, hanem e helyett rangot, méltóságot ad neki akkor, midőn a csöszből, béresből erdőőrt, alerdészt, vagy páné erdészt csinál.

Nem akarjuk kétségbe vonni, hogy az ilyen égből csöppent erdőőr vagy erdész a vadászatokat helyesen tudja rendezni, meg tud állani a tulajdonos vagy tisztartója előtt illő alázatossággal s a vadász vendégek előtt hátát háromrét görnyeszteni, sőt még azt is készséggel elismerjük, hogy az uraság részére szükséges tűzifát levágnatni és beszállítani tudja, de hogy a kihasználás folytán fölmerült hiányokat szakszerűen pótolja, ebben már legyen szabad némiképp kételkednünk.

Megbotránkozva látjuk, hogy szakiskolát végzett, erdőőri szakvizsgát tett ifjaink százai nyomorult 40—50 krajczár napibér és a nem sokkal diszesebb erdőlegényi szabályszerű szegődménydíj mellett kénytelenek évek hosszú során át kinlódni az élet nyomorúságaival s vagy koplalni és rongyosan járni, vagy pedig egy jobb jövő kontójára adóságot adóságra halmozni, melyet csak ritka esetben engedi meg

szzerű szélkakas és szélmérő. Az egész szürkés-zöld színre van festve, épp úgy, mint a szomszédban lévő földszintes, egészen modern stílusú épület.

Észak, nyugat és dél felől a látóhatárt tölgy, juhar, szil és egyéb lombnemű fák által álló középkorú erdő zárja el, míg kelet felé a végtelenségig tiszta. A mértföldekre terjedő buza-, kukoricza-, mák-, és káposztaföldeken vigan futkároz a fogoly; a rekkenő melegtől eltikkadva ül fészken a jércze fürj, míg csapodár férje ura vigan pitypatatytyol s új szerelem után hajhász.

A határt szelő vaspályán dübörögve rohan az ős Byzancz felé igyekvő keleti express s gépének zakatolásával fölriasztja a vaczkában szunnyadó nyulat s a majorság után a tanyák körül settenkedő ravasz rókát még nagyobb óvatosságra inti.

A mogorva épület közelében terebélyes koronájú fák által árnyékolat sétatény szétszórt padjaival légyottra csábítja a magány után sóhajtozó szerelmeseket. A sétatény tekervényes utain kiérve érdekes kép tárul

az emberi szem elé: egy méreteiben óriás csemetekert, telised-teli a honi és külföldi fánemek különböző fajaival a fejlődés három fázisában: magonc, csemete, suháng: lombosak épp úgy mint tülevelűek. A szabályosan beosztott táblák nyüzsgönek a munkásnép sokaságától, kik között zöld hajtókás barna ruhába bujtatott ifjak sürögnek-forgolódnak s szorgalomra serkentik a hanyagabbakat.

A nap már jó magasra hágott: a nagy épületből egy csengetyű átható hangja rezgi át a levegőt s az egyenruhás ifjak minden oldalról gyülekeznek az őket hívó hangra.

Milyen külöfélé alakok! Az egyik komoran, szótlanul néz maga elé, a másik vigan füttyörész, dudol s társaival dévajkodik.

Legutolsónak marad egy halavány, beteges kinézésű ifju; réveteg tekintettel néz előre siető társai után mintha irigyelné erőteljes, délczeg alakjaikat; ő mintha már féllábbal a sirban lenne, úgy meggörnyedt az alakja.

a későbbi csak kevéssel jobb jövedelem visszafizetni, míg ennek ellenében a nem nekik való állomásokon más hivatok élvezik a meg nem érdemelt rangot és fizetést.

Sok uradalom talán azzal szeretné magát kívágni, hogy hiszen szívesen alkalmazna szakképzett közeget, de ilyet nem bír kapni, de hát ez a védekezés meg nem állhat, mert arra való a pályázatok kiírása, hogy az üres állomásokról az arra hivatottak tudomást szerezzenek s ha ezek igényeiknek megfelelnek, elnyerésükre igyekezzenek; már pedig hogy a pályázatok kiírását épen az uradalmak szeretik leginkább kerülni, vagy pedig olyan helyen eszközölni, hol azokat senki figyelmére nem méltatja, sőt észre sem veszi.

Állításunk igazolására fölhívjuk a kételkedők figyelmét ama tényre, hogy az erdészeti állásokra vonatkozó pályázatoknál eddig majdnem kizárólag egyedül igénybe vett „Erdészeti Lapok“ éven át megjelenő 12 füzetében átlag alig találunk többet 3—4 pályázatnál s ezeknek legnagyobb része a kincstári hatóságoktól ered s magánuradalmakat ez alatt a rovat alatt csak elvétele találunk, mintha bizony az erdőőri alkalmazottak halhatatlanok, vagy legalább is Mathuzsálem fajtájához tartozik lennének; mert már csak nem képzelhető, hogy olyan kevés erdészeti alkalmazottra lenne szükség, mint a

menyire a pályázatok gyér volta mutat. Elvétele találunk ugyan egyes fővárosi lapok apró hirdetéseinek rovatában is pályázatokat erdészeti altiszti állásokra, egy rubrikában azokkal a hirdetésekkel, hol fiakker lovat, vízfordó szamarat, vagy pláne — szeretőt keresnek. Mintha csak készakarva keresnék a pályázattal az olyan helyet, hol azt képesített emberek is megláthatnák s esetleg pályázhassanak is. Így azután senki sem vádolhatja őket, hogy nem akartak a törvény itenciójának megfelelően szakembert alkalmazni, mert hiszen keresték, de egy sem jelentkezett s kész a — kibuvó ajtó.

Éppen midőn cikkünket írjuk, egy sokkal avatottabb kézből, lapunknak egy derék barátjától vettünk ezekre a dolgokra vonatkozó dolgot, mely az egészet sokkal behatóbban, sokkal szakavatottabban tárgyalja s így nincs ok, hogy most tovább folytassuk. A kitűnő dolgot lapunk jövő száma fogja hozni, tág teret nyitva mindenkinek a hozzászóláshoz.

LEVELEZÉS.

Várgede 1897 január 13.

Tekintetes szerkesztő ur!

Az ember azt hinné, hogy a szegény erdőőr csak a köznép legbutább részétől szokott bántalmakat szenvedni, mert arra, hogy valakit akár okkal, akár ok nélkül nemtelen s talán alaptalan bosszuvágyból üldözzön, a csak

Gyöngé testalkata nem nagy reményekre jogosítja, sok szenvedést eláruló arcza a mult fájós emlékeit tükrözi vissza.

Rá nézve önkénytelen eszébe jut az embernek a vers:

... Csakhogy az én éltem fája

Több tavaszt már nem remél ...

— Jössz már te is, skribler? — szól vissza egy bajtársa — jer, komám, mert elkésünk a reggelitől.

A ház tornáczához érve, az egész sereg lekapja sapkáját, mintha az Isten házába lépne.

Igen, az Isten házába, de ebben az áldozásnál csak a testet adják, a vér ellenben nem borrá, hanem vízzé változik.

Rövid, de tápláló reggeli után nincs pihenés: vissza újból a csemetekertbe! Egyesek ajkain vig, másokén bus dal kél a munkások között; az utóbbit valamely őrpata (aggszüz) zengi, letűnt ifjúságán keseregve. Dalának utolsó hangjai szinte bánatos sóhajba vesznek. Mintha átkozná szerencsétlen szerelmét.

Minek is hitt annak a csalfa növendék urnak?

A munka halad, de halad vele együtt az idő is és a közeli város toronyórai egymásután elkonditják a világnak, hogy ime 10 az óra. A nagy épület csengője is megszólal s az egyenruhás fiatalság egyet-kettőt kivéve siet annak hívó szavára a tanterembe, hogy ott magába szivja az okszerű erdőgazdálkodás szabályait.

Az igazgató tanár ajkairól csak úgy dül a különféle tudományok egész áradata s hol könnyen, hol nehezen hatol be a figyelmesen hallgató ifjuság fejébe. A tudományok mellett egyuttal odaadó hazaszeretetre buzdítja hallgatóit s tudja Isten, merre áradozna szét nagy tudása, de sajnos, az előirt tanterv szűk korlátokat von buzgó akarátának. Mindent szeretne betanítani s mégis mindenhol csak kóistolót adhat, így azután az a tanuló, ki nem igyekszik magán szorgalmával pótolni a hiányt, bizony a tudomány létrájának a legalsó fokán marad.

Meg is látszik ennek nyoma az ilyeneknél egész életükön át s nem is csoda, hogy hébe-korba megesik,

némi műveltséggel bíró embert nem tartjuk képesnek. A szomorú való engem az ellenkezőről győzt meg, a mennyiben két-magát a magosabb intelligenciához számító egyén által, kik közül pedig az egyik levita, vagyis pap-tanító s így mint Istennek szolgálja a békeesség hirdetője, házi nyugalomban megháborítottam, becsmérő szavakkal illetve lettem.

Igaz, hogy a dolog csak saját személyemet illeti s nem közérdekű, de talán még sem lesz érdektelen rámutatni arra, hogy az olyan emberek is, kiknek műveltsége mást engedne föltételezni, még annyira lenézik a megfelelő kvalifikációval bíró erdészeti altisztet, hogy azt közönséges kerülőnek nevezik.

A dolog úgy történt még múlt évi november hó 24-én, hogy az itteni evangélikus egyháznál alkalmazott tanító, ki egyuttal a papi teendőket is végzi és egy itteni kiszolgált földbirtokosnak az egyik neje (mert van az illető urnak több is) fölbéreltek két cigány purdét s azokat csöndes házamra küldték, hogy ott esti 7 órakor macskanyávogásnál is gyalázatosabb muzsikálásukkal háborgassanak s miután őket egyszer elriasztottam, a dolgot éjjeli fél tizenegykor megismételték, sőt ekkor oly szavakat adtak szájukba s kiáltattak be ablakomon, hogy azok nem hogy hogy a nyomdafestéket, de még csak a tintát sem állják meg s vétek lenne ocsmányságukkal az ártatlan papirost beszennyezni.

Természetes, hogy a dolgot nem hagytam annyiban, hanem mint a kihágásokról szóló törvénybe ütköző cselekményt följelentettem a járási szolgabírói hivatalnak s itt a tárgyalást meg is tartották folyó hó 12-én.

Az illetőkben nem volt meg az erkölcsi bátorság tettüknek beismerésére, bár ebből az okból a csendőrség is följelentene őket csendháborításért, sőt engem feuye-

gettek rágalmozás címén való pörbe fogással s 200 frt költségben is kértek elmarasztalni.

A kihallgatott tanúk ellenük vallottak, de a bíróság ítéletet nem hozott, hanem azt mondta, hogy azt írásban fogja kézbesíteni.

Kiváncsian várom most az ítéletet, melyet — ha szerkesztő ur érdeklődik a dolog iránt, közölni fogok. (Hogy ne érdeklődném?! Minden, a mi az erdészeti személyzetre vonatkozik, érdekel; elég sajnós, hogy olyan keveset közölnek velünk, pedig az ilyen dolgok olvasóinkat is érdeklik s szívesen vesszük azok közlését. Szerkesztő.)

A szerkesztő urnak

igaz hive

Keresztély Ferencz
hatósági erdőőr.

A kopár területeken teljesített erdősitések segélyezése.

A földmívelésügyi m. kir. minister a közgazdasági érdekből beerdősítendő kopárok erdősitését határozottabban előmozdítani óhajtván, elhatározta, hogy a kopár területek olyan birtokosait, kik az erdősitési munkálatok teljesítésére, az erdősitésnek az 1879. évi XXXI. t.-cz. 165. §-a alapján való elrendelése előtt önként vállalkoznak, az erdősités közgazdasági értékéhez és fontosságához, valamint a tényleg felmerült költségek nagyságához képest a rendelkezésre álló hitel határain belül megfelelő segélyezésben részesíteni.

Az e tekintetben közzé tett felhívás folytán több szegényebb sorsú község, volt urbéres közbirtokosság, egyház és magán birtokos közérdekű kopárok beerdősítésére önként vállalkozván, — a folyó évben 24 vármegye területén 867 kat. hold kopár területen sikerrel

hogy egy végzett szakiskolás megbukik, vagy pedig csak türethetően megy át azon a szakvizsgán, melyen a szakiskolát soha nem látottak kitűnően és jelesen vizsgáznak.

A szakiskolák külső és belső berendezésén még sok mindenféle fog kelleni javítani, hogy azok céljuknak mindenképpen megfeleljenek, de ezt nem én vagyok hivatva vitatni, arra valók az irányadó körök, melyek bizonyára észreveszik a bajokat s orvosolni fogják.

Az erdészet gyakorlati részéből bizony bőven kijut a szegény szakiskolásnak s gyakran kell végeznie olyan dolgokat is, melyek a leendő altisztzi czímmel alig egyeztetethetők össze. Az ilyen munkák azután gyakran elkedvetlenítik az idealizmussal telt tanulót annyira, hogy még az elméleti tanulmányait is elhanyagolja, úgy, hogy nem egyből nem hogy jó erdészeti altiszt, de még jóra való munkás sem válik.

Saját tapasztalataim nyomán beszélek s így senki sem vádolhat roszakaratu rágalmozással vagy szörszál-

hasogatással. Célom csak távolról reá mutatni arra, hogy lenne mit orvosolni ezen a téren.

Az érdem méltatása nem csak a jól végzett munka elismerése, de annak megfelelő díjazása is s bizonyosan fog egykor jönni az idő, midőn az erdészeti altisztek munkálkodás a is megfelelő méltatásban fog részesülni. Én remélek! . . .

A csengő hangja még többször megszólal napjában s mindannyiszor megújul a növendékek ki — s bevonulása.

Az ember észre sem veszi, hogy újból sötétedni kezd; az órák úgy tűnnek egymásután, mint a csendes tó tükrén kelt habok, — nemsokára nyomuk sem marad.

A nap a milyen véresen kelt hajnalban, épp oly véresen bukik alá a semmiségbe alkonyatkor.

Egy ideig még világít az alkony pirja, de ez is mind jobban engedi át a tért a szürkéségnek, mely hova tovább jobban barnul; az égboltozaton egymásután ragyogó pontok jelennek meg, mind megannyi világűrész, talán sokkalta jobb a mi öreg földünknel.

teljesített erdősítések alapján a földmivelésügyi m. kir. minister 107 birtokos részére 6407 frt segélyösszeget osztott ki.

A nagyvilágból.

Szerencsétlenség egy waggon-gyárban.

A kőbányai-uti Ganz-féle waggon gyárban január 5-én reggel 9 órakor kazánrobbanás következtében végzetes szerencsétlenség történt, melynek eddig is már két emberélet esett áldozatul.

A waggongyárban nemrég épült fel egy új kazánház, melynek egyik kazánját ma próbálták ki. Ekkor történt a szörnyű robbanás. Az új kazánházból kivezető csövek egyike megrepedt és nagy tömegben forró gőz és korom tódult ki. A közelben néhány alkalmazott dolgozott éppen. Ezek közül Spányik Pál szörnyet halt, iszonyu kínjában belebujva egy nagy szénrakásba, a hová belefutott. Stuchlik Károly 23 éves technikust a kicsapó gőz úgy összeégette, hogy eszméletlenül szállították el a mentők, kik Kresz dr. igazgató személyes vezetése alatt három kocsival jöttek a helyszínére. Szörnyű égési sebeiben délután 3 órakor a Szt.-István kórházban Stuchlik is belehalt. Ugyancsak a Szt.-István kórházban fekszenek még életveszélyesen megsebesülve önkivületi állapotban Matus Lajos, Jónás István kőművesek. Rendkívül aggasztó Mendek Lajos lakatossegéd állapota, ki már a végső deliriumban fekszik. Legkönynyebben Buchstädter Henrik művezető sebesült meg. A hatóság részéről kimentek a helyszínére Lestyák József fogalmazó, dr. Nagy Kálmán r. orvos és dr. Puskari Gyula vizsgálóbíró, a kik megajtották a vizsgálatot arra vonatkozólag, terhel-e valakit vétke gondatlanság.

Némi gyöngye fényt vetnek a sötétségre s azt némileg megirritják, a nélkül, hogy egészen eloszlatni bírják. — Éjszaka van.

A fák lombjai közt gyöngye, de mindig erősödő szél susog, a távol égbolton sötét felhők mutatkoznak. Annak a két századnál többet látott épületnek toronyrepedéseiben fölsir a lángbagoly s „kvivitt, kvivitt” hangja rémesen hasítja át az éjszakai csöndet.

Az épület falára akasztott s halvány fényt terjesztő lámpa körül ezrivel röpködnek a különböző éjjeli lepkék és bogarak s csak akkor rebbennek szét ijedten, ha egy-egy bolond denevér csap közéjük.

Lomha füles baglyok szálíngóznak préda után leselkedve s ha egy-egy ártatlanul szunnyadozó kis madárka, vagy gyanutlan tapsifüles kerül vérszomjas körmeik közé, kéjittassan huhogják bele az éjszakába szokott nótájukat: „uhú, uhú!”

A cserjék között érzélgő dalt csattog a szerelem után vágyakozó csalóány s az út mentén apró fénypontocskák tűnnek föl, a kis szentjános — bogárkák.

Különfélék.

Elszabadult medve, Szivac bácskai községben több medvetancoltató járt egy pár medvével, amelyek közül egyik — megunva gazdája folytonos ütlegeit — eltépte gyenge láncát s az összecsoportosult gyermeksereg közé rohant. Az elszabadult medve végig vágatott az utcákon s több embert megmart, amíg nagynehezen lelőtték.

A vén fősvény halála. Sötét, fülledt levegőjű szobácskában lakott évek óta Kassán egy Halász József nevű öreg ember. Nem érintkezett senkivel és magányában valóságos uzsoráskodást vitt végbe a maga személyével. Alig evett és ivott valamit és ruhát hónapokig nem váltott. A látszat kedvéért néha összevásárolt egy pár csirkét vagy galambot, de sohasem fogyasztotta el, hanem ládába rakta, vagy szabadon hagyta röpködni a kis szoba mellett levő kamrában. A minap a vén fősvény hirtelen meghalt. A hatóság emberei be akartak menni a szobájába, de a bűzhődt levegőtől visszatartódtak. Egy napig szellőztették a szobát s csak azután mentek be a hagyatékot leltározni. A kamarában egész halom romlott főzeléket, rongyot és elhullott madarat találtak, a levegőben pedig néhány galamb és veréb röpködött. Az öreg halálát koplalás okozta, Valósággal éhen halt. Több ezer frtot érő vagyon maradt utána, ház, telek és készpénz.

A bécsi Mathusálem. Bécs legérdekesebb embere az öreg Konn, aki most ünepelte meg száztizedik születésnapját. Konn 1787-ben vizkereszt napján született Frauenkirchenben. 1800-ban ő kalauzolta Napoleont és tábornokarat szülőhelyének akkor még nagyon elhagyatott vidékén. Bécsbe 94 éves korában költözött a gyermekeivel

Az éjszakának is meg van a maga élete, nem egyszer szebb és elbájozóbb a nappalénál.

Az ilyen jelenetek az emberre vérmérséklete szerint hatnak.

Mint mikor a juhász botjára dől, úgy nézek én is az éjszakába fegyveremre támaszkodva. Szívom a tiszta, balsamos levegőt, élvezem az éjszaka titokzatos panorámáját. Társam a falnak vetve vállát édesdeden szundikál, észre sem veszi, mikor letelik a szolgálat ideje. Az ő érzékvilágát nem érintik a természet szépségei, ő nem tud felül emelkedni a mindennapiságon.

Bemegyek a szobába s fölrazom édes álmából az őrésre következőt. Morogva kel az föl ágyáról s míg ruháját hanyagul magára hánnya, ökleivel dörzsöli ki az álmot szemeiből, közben folyton duruzsolva.

A távol keleten újból megjelenik a hajnalpir, lelt az én 24 órai szolgálatom ideje s ezzel leírásom is. Tudjátok, kedves olvasóim, hová vezettek most?

A Bánát (nem bánat! Szerk.) ölébe, a Temesvár mellett lévő vadászderdei szakiskolába.

KULCSÁR PÁL.

együtt. Életében csak kétszer volt beteg. Magas kora dacára még mindig meglehetősen erőben van; arcán egyetlen ránc sincs és emlékező tehetsége is ép, étvágya is pompás. Hozzátartozóinak nagy élénkséggel szokott elbeszélgni érdekes történeteket a francia időből és az 1848-as eseményekből.

Borzasztó halál. Charlottenburgban megrendítő eset történt Szilveszter-éjszakán. Strauch 40 éves kútmester meg akarta látogatni öcscsét, de oly részeg volt, hogy az udvaron levő kutyaól mellett összerogyott. Később bemászott az ólba, amelyet ágynak nézett. A nagy házikutya, amikor fekhelyére visszatért, rávetette magát és a szószeros értelmében összemarcangolta őt, letépte testéről a hust. Elképzelhető a fiatal Strauch rémülete, mikor másnap reggel ételt vitt a kutyájának és megtalálta szerencsétlen bátyjának összeszakgatott holttestét a kutyaólban.

Amerika legöregebb embere alighanem egy százharminc éves Bejár Miguel nevű ember. A tisztes kora aggastyán Mexikóban 1766-ban született és pedig egy fehér és egy vörös házaspár frigyéből. Ezelőtt pár évvel az aggastyán még sok érdekes dolgot el tudott mondani tapasztalatban gazdag multjából, de most már bizony elérte az öreg emberek végzete és nem igen emlékszik semmire. Azt tudja, hogy kétszer házasodott életében s mind a két feleségét eltemette. Tizenhárom gyermeke volt, azok közül kilenc még él; unokáinak és dédunokáinak számára azonban nem emlékszik és azt sem tudja, merre széledtek a világba? Az a begcsodálatosabb, hogy az öreg soha sem élt valami mértékletesen. Erősen dohányozott mindig és a pálinkát is nagyon szereti, amiben nem igen tart még ma sem mértéket.

A halálraitélt becsületszava. Görögországban néhány nap előtt egy tizenhat tagból álló rablógyilkos bandát keritettek kézre s valamennyiüket halálra ítélték. Most hajtották végre az ítéletet, a rablógyilkosok közül tizenötöt fölakasztottak, egynek a király megkegyelmezett. Ennek a megkegyelmezésnek igen érdekes a története. Negyvennyolcz órával az ítélet végrehajtása előtt névtelen levélben figyelmeztették a főügyészt, hogy Georgiosz Kronopulosz, az egyik halálraitélt megszökött a börtönből. A főügyész rémülten sietett a fogházba s s porkolábot kérdőre vonta. Az tagadta, hogy a tizenhat közül egy hiányzik a cellából, erre a főügyész kinyitatta a börtönöket s meggyőződött, hogy a névtelen levél igazat mondott. Most már a porkoláb megvallott mindent. Elmondotta, hogy Kronopulosz elkérezkedett szülőföldjére, hogy egykori tábornokának, aki egyszer régen megmentette az életét, a halálos ágyán utoljára kezet csókolhasson, de becsületszavára fogadta, hogy a kivégzés reggelén pontosan visszaérkezik a börtönbe. A főügyész dult, fult dühében, de nem volt mit tenni, be kellett várni a másnap regelt, addig is titokban tartotta az esetet, még a körözést sem rendelte el, mert az állását féltette. Hiába erősködött a porkoláb, hogy az elítélt minden bizonyára vissza fog jönni, a főügyész elkergette

a szolgálatból. Elérkezett a kivégzés órája, de Georgiosz Kronopulosz nem jelentkezett. Hamarosan hire futott, hogy a gyilkosok legveszedelmesebbike könnyű szerrel elmenekült. De még nem is végezte el véres munkáját a bakó a tizenöt gonosztevőn, amikor a tizenhatodik is a bitófa alatt termett s e szavakkal fordult a lekészhez:

— Hallom, hogy szökésemről beszélnek a városban. Én meg szoktam tartani a szavamat.

A királyi kegyelem még idejekorán érkezett. Kronopulosz halálos ítéletét megváltoztatta a görög király és a szótartó gyilkos most börtönben ül.

Mennyit isznak Londonban? Daczára a sok mértékletességi egyesületnek, a jó londoniak elég sok szeszes italt fogyasztanak, mi különben majdnem öt milliónyi számuk mellett nem is csoda. Sörből — a külföldről hozottat nem számítva — évenként 177 millió, vagyis naponként 485.000 gallon (2.193.840 liter) fogy el. A borból már csak 24.992, pálinka félekből pedig 72.700 liter fogy el naponként. Ezen kívül elfogyasztanak naponként 90.000 font teát, 112.000 font kávét és 88.000 font kakaót. Ennyit — kivéve talán a pálinkát — egész Magyarország is alig fogyaszt el.

Fűkaszás januárban. Enyhe telünknek egyik folyománya az, mit a napokban Zimony környékén egy kiránduló társaság látott. A dunai védgáton ugyanis egy paraszt ember vígan kaszálta a buja fűvet, míg lova nagy élvezettel legelt mellette.

Bányászok bajai. Megemlékeztünk volt arról a megreditő bányaszerencsétlenségről, mely a resiczai bányákban történt, s eddig 69 emberéletet pusztította el. Most a bányásznép egy újabb bajáról adhatunk hírt.

Az osztrák államvasutársaság tulajdonát képező aninai bányák munkásai lázongani kezdtek a miatt hogy az igazgatóság nyugdíjképeségüket harmincz évről negyven szolgálati évre emelte, e mellett pedig a nyugdíj alapjára szolgáló bérlevonásokat fölemelte.

A szegény bányászok eleinte csak titokban zúgolódtak, folyó hó 19-én azonban nyílt lázadásba törtek ki s a további munkát megszüntették, az igazgatósággal és hivatalokkal szemben pedig fenyegető magatartást tanúsítottak s megrohanva az épületeket, azokat rombolták és pusztították.

Reggel, a munkaidő kezdetén még minden munkás helyén állt, de amunk a megkezdésének jelére mindnyájan, mintegy ezren elhagyták a helyüket s kivonultak az udvarra. Az asszonyok is sűrűen gyülekeztek s elvegyült a férfiak közé s szenvedélyesen izgatta őket, hogy ne hagyják magukat az igazgatóság által kizsákmányoltatni s ne engedjék, hogy holtuk után ők kenyér nélkül maradjanak.

A tisztartóság értesülvén a dologról, azonnal csendőrségséget kért s a kaszárnyából gyorsan kivonult az örs szuronyos töltött puskával a vállán Balló csendőrhadnagy vezetése alatt. Ekkorra már a vasgyár különféle műhelyeiből is előjöttek a munkások s csatlakoztak a lázongókhoz.

A munkásokat a műszaki igazgató, a resiczai fő-tisztartó és az aninai tisztartó fogadta hátuk mögött a csendőrséggel.

A munkások megpillantva a csendőrség csillogó fegyvereit vad szitkozódásra fakadnak.

— Lássátok, már itt vannak a zsandárok, már a véretekre is szomjaznak! Ne engedjétek magatokat, üssétek őket agyon! Ti sokan vagytok!

Igy biztatták a nők a férfiakat s a hatás csakhamar mutatkozott. Az épületek felé kőzapor zúdult; az épületeknél lévő kerítést szétszedték s azzal fegyverkeztek, a vasgyári munkások zubbonyai alól pedig nehéz vas kalapácsok kandikáltak.

A csendőrhadnagy és őrsvezető hiába kéri a népet, hiába intik szétoszlásra, a szép szó nem használ; egyszerre egy kő repül feléjük s a hadnagy véres fővel bukik a földre. A nép megrohanja az őrsvezetőt s lefegyverezve agyba-főbe vezi. Ezt már a csendőrség nem nézhette tétlen; Balló hadnagy fölemelkedve a földről tüzet vezényelt.

A vadul ordító tömeg zajába belevegyült a puskák ropogása s nyolcz ember halva terült el a földön, tizenkettő pedig súlyosan megsebesült.

A tömeg erre a csendőrség szuronyai által üzve vad futásnak eredt.

A lázadásnak még korán sincs vége, mert a munkások még Resiczára és Oraviczára is küldötteket menesztettek az ottani munkásokat a munka abba hagyására fölkérendők.

A bányákban volt ezer munkás meghallva a törvényt színtén azonnal abba hagyta a munkát.

Az igazgatóság a saját védelmére egy század honvédséget és egy zászlóalj közös hadseregbeli gyalogságot kért. A helyzet mindazonáltal fölötté veszedelmes.

Vak vadász szenvedély. Az alvidéki bácskában szomorú kimenetelű vadászata volt Mirkovics Lászlónak. Az ő vadászterülete határos volt valami Werner nevű birtokos birtokával s meg nem elégedve a sajátjával, ide is át-átlátogatott. A múlt héten egy ilyen alkalommal találkozott Wernerrel s midőn ez szemére hányta, hogy idegen területen vadászik, hirtelen haragjában Wernert agyonlőtte.

Elszaporodott vadak. Máramarosmegye alispánja megengedte Porzolt Kálmán s Borovszky Károly vadászterület bérlőknek, hogy a megye területén elszaporodott vadakat méreggel is pusztithassák.

A guti vadász társaság, mely debreczeni és Debreczen vidéki urakból alakult, már 16 év óta bérlő Debreczen város tizezer holdas guti erdejében (Szabolcsm.) a vadászati jogot. Tetemes költséggel s a duvadak serény pusztításával annyira megszorította az őz állományt, hogy az őzek már a szomszédos debreczeni, vámospercsi, hadházi, lugosi acsádi stb. erdőkben is sűrűn jelentkeznek. Tavaly már a fásznok meghonosításával is kísérletet tett s tenyész fásznokat nagyobb mennyiségben szerzett be. Az eredmény máris kecsegtető. Hogy a társaság eme törekvéseknek hasznát is lássa, folyamodott a városi tanácsához az 1902-ben lejáró szerződés meghosszabbításáért.

Agyonlőtte a fiát. Megrendítő szerencsétlenség történt Szépfaluban Pulszky Géza földbirtokos 14 - évi Podrászky Mihály erdőfelügyelővel és ennek 17 éves fiával vadászatra ment a közeli erdőbe, hol is a vadászok a kijelölt helyekre állottak. A fiatal Podrászky azonban elhagyta helyét és azon sűrűbe nyomult, mely édesapjának volt kijelölve, a ki azon hiszemben volt, hogy valami vad közeledik, a csörtetés irányban elsütötte fegyverét. A következő pillanatban velőtrázó sikoly remegtette meg a vadászokat, a kik ijedten futottak össze. Néhány pillanat múlva megtalálták a fiatal Podrászkyt, homlokán véres sebbel. Haldokolva szállították a legközelebbi faluba, hol csakhamar meghalt.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Podhradszky Emil.

HAGYARON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGIOBB HIRNÉVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

Órák, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL RÉSZLETFIZETÉSRE

Órák, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközölhetők.

Ugy a kezdő mint a haladottabb
méhészek nélkülözhetlen lapja
a számos képpel illusztrált,
havonta megjelenő

„Széttekintő Méhész”

Előfizetés:

Egész évre 2 frt. félre 1 frt.

Mutatványszámmal
szívesen szolgál a „SZÉTTEKINTŐ
MÉHÉSZ” szerkesztősége.
Sajtény, Csanádmegye.

„FONCIÈRE“ PESTI BIZTOSÍTÓ-INTÉZET

→ ALAPITTATOTT 1864. BUDAPESTEN. ←

Alaptőkéje 4,000.000 koronára, biztosítékai pedig 22,000.000 koronára rugnak; minélfogva a leggazdagabb és legnagyobb biztosítékot nyújtó biztosító-intézetnek sorába tartozik.

Ezen hazai intézet igen előnyös feltételek mellett nyújt mindennemű biztosítást: tűz, jég, szállítmány és üvegeken eshető töréskárok ellen.

Különös gonddal ápolja az élet és az embert érhető testi balesetek elleni biztosításokat.

A díjak a legolcsóbbak és a feltételek a biztosítottakra nézve felette kedvezők. — Bővebb felvilágosítással készséggel szolgálnak:

A központi igazgatóság Budapesten, V. Sas-utca 10. — A vezérügynökség Kolozsvárott és az ország majdnem minden községében lévő ügynökségek.

Szászsebesen főügynökség *Baiersdorf Henrik* urnál. Megbízható egyének egyszerű megkeresésre mint ügynökök alkalmaztatnak.

MEGJELENT

BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

 legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmivelesügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus hó 11-én kelt magas intézkedésével,

czégünk ujjalag megbízott

a nagytekintetű erdőtisztek és az erdészeti altisztek egyenruhájának szállításával.

Tisztelettel értesítjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHÁK

a legjobb francia és angol divat szerint készítetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

 Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják régi vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

elsőrangú egyenruha készítő intézete.

Ő csász. és kir. Fensége József Főherczeg udvari szállító

A földmivelés m. kir. Ministerium szállító.

BUDAPEST IV. Sütő utca 2. Szervitater sarkán.